

Rigsdagstidende.

1857. Forhandlingerne paa Landstthinget. Nr. 109.

Tiende Session.

52de Møde.

Lørdagen den 19de December.

(Fortsat.)

Mossin: Jeg har hidtil havt Betænkelse ved at tage Ordet i denne Forsamling, da jeg saa seent har indtaget Sæde i samme. Jeg finder mig imidlertid nu kaldet til at ytre mig. Der er blevet talt om, at Besparelser burde, saavidt muligt, gjøres i Budgettet for det kommende Aar, og dette maa jeg af ganske Herte tiltræde. Jeg er Repræsentant for en D., som staaer tilbage for de øvrige Provindser af Danmark, ikke blot ved den vanskelige Communication, men navnlig som Følge af den særdeles ugunstige Høst i afvigte Aar. Medens der maaskee i de øvrige Dele af Danmark har været Mangel, har der paa Bornholm været en fuldkommen Misvæxt. Vort Lands Situation er derfor uheldigere end de andre Provindser, og uden Hensyn til Handelskrisen er Bornholms Tilstand unægtelig meget beklagelsesværdig. Er det altsaa muligt, at der kan skee nogen Besparelse i det fremlagte Budget, er det min fuldkomne Overbevisning, at det ikke blot vil være til Gavn for hele Landet, men vil navnlig vise gavnlige Virkninger for den Landsdeel, jeg har den Ære at repræsentere. Hvad navnlig angaaer Communalafgifterne, som nylig ere berørte, da ere disse paa Bornholm stegne til en ganske usædvanlig Højde; navnlig har Skoleloven havt særdeles stor Indflydelse, især i den Menighed, hvor jeg er ansat som Præst, og det Samme er i større eller mindre Grad Tilfældet med alle de øvrige Menigheder. Det er altsaa ikke

blot de kongelige Statter, men navnlig Communeskatterne, som trykke Landets Beboere, og, saafraavidt det derfor er muligt, at Besparelser kunne finde Sted, tillader jeg mig af ganske Herte at tilraade samme, idet jeg naturligtvis ikke skal afholde mig fra at give min Stemme til Finansloven, som nu har gjenneaaet saa mange Stadier, at der selyfølgeligt i den ikke kan finde nogen Forandring Sted.

Indenrigsministeren: Jeg troer dog, at den sidste ærede Taler saafraavidt var noget uklår, som de Statter, der ville være at lægge efter Finansloven, jo ville være de samme uden Hensyn til de Udgifter, der afholdes; — jeg taler naturligtvis blot om Forpligtelserne ligeoverfor Kongeriget, Staten. Hvad derimod angaaer de Bemærkninger, som bleve gjorte af den ærede 1ste Landstingsmand for 10de Kreds (Lüttichau), har jeg oftere udtalt, at, selv hvor det forekommer mig, at Betænkeligheder i finansiel Henseende maaskee gaae noget for vidt, er det i alt Fald Betænkeligheder og Advarslar, som jeg med største Glæde og Tilfredsstillelse hører. De Bænkeligheder, jeg i denne Henseende sædvanligt har at kæmpe med, ere af den modsatte Art; det er sædvanligt Opfordringer til større Udgifter, til mindre Forsigtighed end den, jeg selv vilde ansee for tilrådelig. Det er altsaa en Selvsølg, at jeg altid betragter en saadan Advarsel som en Understøttelse; den bliver med Glæde modtagen. Iøvrigt troer jeg, at det skal erkjendes, at Finansforslaget, hvad Udgifterne angaaer — thi kun dem kan der her være Tale om — ikke er udarbejdet under nogensomhelst synlig Indflydelse af en anden Opfattelse af Forholdet end den, der saa naturligt gjør sig gælt